

ΚΟΠΩΣΗ:

Μια από τις βασικές αιτίες των Ναυτικών ατυχημάτων

Έρευνα του Προέδρου μας καπτ. Γ. ΒΛΑΧΟΥ

Ένας σημαντικός λόγος στα Ναυτικά ατυχήματα είναι η υπερκόπωση των συναδέλφων, οι οποίοι πολύ συχνά είναι αναγκασμένοι (εκ των πραγμάτων) να εργάζονται ακόμη και τρεις βάρδιες. Οι συνέπειες και τα αποτελέσματα της κόπωσης, είναι αφορμή (πολλές φορές) να έχουμε θρυνήσει έμψυχο και άψυχο υλικό για το οποίο υπεύθυνη είναι (εκτός και πολλών άλλων παραγόντων, όπως προαναφέρω) η κόπωση.

Πιο κάτω θα αναφερθώ σε μία εμπειριστατωμένη έρευνα που αφορά την γενικότητα του θέματος. Ενός θέματος, που αποδεικνύει το απόλυτο της ιδιαιτερότητας του Ναυτικού Επαγγέλματος για το οποίο επανειλημμένως Ζητάμε από την πολιτεία να αναγνωρίσει και που προφανώς αυτή κωφεύει ή κάνει πως δεν καταλαβαίνει...

«Συγκεκριμένα, ένας επιβάτης ενός Ι.Χ., ή ενός φεωφορείου, τραίνου, ή αεροπλάνου θα ανησυχούσε και θα εξοργιζόταν αν μάθαινε ότι ο οδηγός του δεν είχε κοιμηθεί παραπάνω από 10 ώρες, διακεκομένου ύπνου κατά τις τρεις προηγούμενες ημέρες. Πράγματι, στην περίπτωση του επιβάτη ενός Ι.Χ., το πιο πιθανό θα ήταν να ζητήσει από τον οδηγό να σταματήσει και να εγκαταλείψει το όχημα. Αλλά, όταν ένας επιβάτης επιβιβάζεται σε κάποιο Ε/Γ πλοίο ή κρουαζιερόπλοιο, ή όταν ένας επισκέπτης σε κάποιο λιμάνι βλέπει ένα πλήρες φορτωμένο δεξαμενόπλοιο να βγαίνει από το λιμάνι, πόσο συχνά μπορεί άμεσα να σκεφτεί αν το πλήρωμα πάνω στο πλοίο (από τον Πλοίαρχο μέχρι τους υποοπίλους στο πλήρωμα) έχει κοιμηθεί αρκετά για να κουμαντάρει με ασφάλεια το πλοίο;

Ένα μεγάλο ποσοστό των ατυχημάτων πάνω στα πλοία, είναι γνωστό, ότι σχετίζονται με τον «ανθρώπινο παράγοντα». Αυτό μπορεί να σημαίνει ανεπαρκή γνώση της τεχνολογίας του πλοίου, ή μπορεί να σημαίνει προβλήματα επικοινωνίας. Πολύ συχνά όμως, καταλήγει στη βασική έλλειψη ύπνου και στην εξάντληση. Ένα από τα πιο γνωστά παραδείγματα ναυτικού ατυχήματος, το οποίο αναγνωρίστηκε ότι προκλήθηκε και από κόπωση, ήταν η προσάραξη του Δεξαμενόπλοιου «ΕΧΧΟΝ VALDEZ» έξω από την ακτή της Αλάσκας.

Αλλά παραδείγματα κόπωσης, είναι το «HAVL TRENT» το οποίο προσέκρουσε στη στεριά έξω από τη Σουηδία το 1995, όπως επίσης και η σύγκρουση στη Βόρεια Θάλασσα

μεταξύ του Δ/Ξ «BRITISH TRENT» και του φορτηγού «ESTERN INNER» το 1993. Στο τελευταίο περιστατικό, βρέθηκε ότι ο πλοίαρχος δεν είχε ξεκουραστεί καθόλου για 23 ώρες πριν από τη σύγκρουση. Ένα επιπλέον παράδειγμα, είναι η σύγκρουση μεταξύ του ακτοπλοϊκού «HOO ROBIN» και του πετρελαιοφόρου «MV BONNY» έξω από το λιμάνι του Ρότερνταμ. Σε αυτή την περίπτωση ο Υποπλοίαρχος του «HOO ROBIN» αποκοιμήθηκε πάνω στην καρέκλα της γέφυρας, αφού είχε κοιμηθεί μόλις 2 ώρες μέσα σε 33 ώρες πριν από τη σύγκρουση. Όλο εκείνο το διάστημα απασχολείτο με τον αφερματισμό, την φόρτωση και την πλοήγηση του πλοίου. Επίσης ένα ναυτικό ατύχημα λόγω κόπωσης ήταν και το καταμαράν «SAINT MALO» το οποίο προσέκρουσε στις Αγγλικές ακτές. Σε αυτή την περίπτωση, ο πλοίαρχος είχε εργαστεί τρεις 14ωρες βάρδιες συνέχεια.

Έρευνες του Διεθνούς Ναυτικού Ινστιτούτου, έχουν δείξει ότι ένα άτομο που έχει μόλις τέσσερις ώρες ύπνου σε μία νύχτα, πιθανόν να χρειαστεί τον διπλό χρόνο για να αντιδράσει σε οποιαδήποτε δεδομένη κατάσταση.

Η στέρηση ύπνου, επίσης καταλήγει σε εκνευρισμό, έλλειψη κινητοποίησης, μειωμένη ικανότητα μνήμης και έλλειψη συγκέντρωσης.

Σε μακροχρόνια βάση, η στέρηση ύπνου μέσα από υπερβολικές ώρες εργασίας, έχει αποδειχθεί ότι, προκαλεί πονοκεφάλους και μυϊκούς πόνους, διακριτικές δυσλειτουργίες, αναπνευστικά προβλήματα, κατάθλιψη και νεύρωση. Πάνω απ' όλα, η έλλειψη ύπνου, επίσης από μόνη της, μπορεί να προκαλέσει αϋπνία και ανικανότητα ηρεμίας κατά την διάρκεια των ωρών ξεκούρασης. Η ποιότητα του ύπνου, είναι γεγονός ότι βλάπτεται από τα μακρά ωράρια εργασίας.

***

Ο ILO είναι ο φορέας ο οποίος ασχολείται με τα ωράρια εργασίας. Από το 1996 στις συμβάσεις, συμφωνήθηκε με